

OBVEŠČEVALO

obvestila visoke šole za varstvo okolja
JANUAR — JUNIJ 2019

5/2019

IZPOSTAVLJENO

Z VAMI DELIM SVOJE OBČUTKE, SPOMINE IN ZGODBE

**Tako kot se vse
dobro, zanimive
stvari enkrat
končajo, se tudi moj
študij na Visoki šoli
za varstvo okolja
izteka. Štejem si v
čast, da lahko ob tem
z vami delim svoje
občutke, spomine in
zgodbe.**

Za mano so tri zanimiva in razburljiva leta študija. Ves čas sem članica študentskega sveta, zadnje leto pa sem prevzela tudi vlogo predsednice. Izobraževanje tukaj mi je bilo zelo zanimivo, saj sem se poleg strokovnih vsebin naučila še veliko več, sprejemala sem nove izzive in stopila iz svoje cone udobja. In kot pravi Anthony J. D'Angelo, razviti je potrebno strast do učenja in če jo, potem nikoli ne prenehamo rasti.

Predmetnik se mi je zdel zanimiv, izvedba predmetov dobra, meni so bile najbolj blizu vsebine modula Okolje in zdravje (Zdravstvena ekologija, Ekotoksikologija, Vpliv okolja na življenjske procese) in predmet Upravljanje s populacijami prostoživečih živali.

Visoka šola za varstvo okolja nam študentom poleg osnovnega študijskega programa ponuja mnogo zanimivih stvari, med drugimi tudi odhod v tujino na študij ali praktično usposabljanje. V drugem letniku sem se tudi jaz odločila za Erasmus izkušnjo, odšla sem na prakso na Univerzo Akureyri na Islandiji. Naša mednarodna pisarna mi je pomagala urediti vse potrebno in me pripravila na to, kar me je tam čakalo.

Izjemno dobro se mi zdi, da te vedno, ko prideš na VŠVO, pričakajo dobrovoljni in nasmejani ljudje, najbolj pa se mi zdi pohvalno, da na tej instituciji nisi samo številka, ampak ti prisluhnejo, svetujejo in pomagajo. Zdi se mi lepo in vzorno, da tudi vodstvo šole prisluhne študentom, da so nam vrata vedno odprta.

Lani smo obeležili 10-letnico študijskega programa, ker pa deset let ni malo, je bil čas tudi za določene spremembe, ki jih je vodstvo šole skupaj s profesorji, študentskim svetom in možnimi delodajalci odlično zasnovalo. Sama sem enostavno navdušena nad prenovljenim študijskim programom, ki bo v prihodnje študentom ponudil še več, saj ponuja še večjo izbiro med različnimi smermi in bodo tako lahko študentje lažje spoznali, katero področje je za njih pravo, s čim se najbolj želijo ukvarjati v svojem poklicnem življenju.

Jaz nameravam študij nadaljevati, zanimata me biologija in kemija, trenutno pa pišem diplomsko delo z naslovom Uporaba molekularnih orodij pri zaznavanju cianobakterij, pod mentorstvom dr. Anje Bubik.

Janja Zabukovnik,
predsednica Študentskega sveta VŠVO

Še moj nasvet mlajšim in bodočim študentom: tekom študija imamo veliko možnosti biti dejavni na različnih projektih, študentskih organih in komisijah, obštudijskih dejavnostih, izletih, druženjih in zabavah. In kadar boš takrat raje rekel »ne grem«, »ne da se mi« ipd., se spomni, da se iz vsake stvari lahko nekaj naučiš, nekoga spoznaš, da je dobro včasih poizkusiti nekaj čisto novega, neznanega, saj lahko hitro ugotoviš, da si odkril nekaj, kar ti je zares všeč in ti bo v življenju koristilo. Zato je biti aktiven na več področjih dobro v prvi vrsti ZATE.

Iz vsake stvari v življenju lahko odneseš nič, malo ali pa ogromno; kaj od tega boš izbral, je na tebi. A vedno imej v mislih, kaj je izrekel Nelson Mandela: »*Education is the most*

powerful weapon which you can use to change the world.«

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsakemu, ki mi je v teh letih pomagal, mi svetoval, mi prisluhnil ali pa mi samo z nasmehom polepšal dan!

— Janja

DOGODKI

- || 9. 1. smo izvedli informativni dan na Biotehniškem centru v Naklem in na Šolskem centru v Velenju,
- || 16. 1. informativni dan na Biotehniškem centru v Ljubljani,
- || 25. in 26. 1. predstavitev na največjem izobraževalnem **sejmu Informativa** v Ljubljani,

Elizabeta in Juš na Informativi

- || 29. 1. informativni dan na Šolskem centru v Velenju,
- || 30. 1. informativni dan na Biotehniški srednji šoli v Mariboru,
- || 31. 1. informativni dan na Srednji gradbeni šoli v Mariboru,
- || 1. 2. informativni dan na Srednji zdravstveni šoli v Celju,
- || 15. in 16. 2. informativni dan na VŠVO.
- || 20. 2. se je dr. Boštjan Pokorny udeležil sestanka v organizaciji Ministrstva za okolje in prostor, namenjenega sprejemu nove **strategije varstva in upravljanja rjavega medveda**.
- || 22. 2. sestanka pri predsedniku Državnega zbora RS, mag. Dejanu Židanu, na temo upravljanja z divjadjo in velikimi zvermi, se je udeležil tudi dekan, dr. Boštjan Pokorny.
- || 1. 4. smo pripravili **Karierni dan**, ki je študentom in zaposlenim ponudil koristne informacije in zanimive ideje za poklicno pot. Tina Vrhovnik Melanšek z Zavoda za zaposlovanje nas je naučila, kako najbolje pripravimo predstavitveno vizitko, ko kandidiramo za službo; mag. Nina Kraševac, vodja kadrovske službe v podjetju Filc iz Škofje Loke, nam

je predstavila selekcijski proces pri iskanju novih sodelavcev z vidika delodajalca; Ana Anžej in Islam Mušič (SAŠA inkubator) sta svetovala, kako iz hobija narediti posel; naš diplomant Boštjan Deberšek pa je opisal navdihujočo pot do svoje sanjske službe.

- || 3. 4. sta dr. Samar Al Sayegh Petkovšek in dr. Boštjan Pokorny v Mariboru uslužbencem DARS predstavila pomen in način izvedbe projekta **Odvračanje divjadi z avtocest (AC) in hitrih cest (HC)**, ki ga za DARS kot naročnika izvaja VŠVO.
- || 4. 4. je dr. Boštjan Pokorny v Ljubljani (Gozdarski inštitut Slovenije) predstavnikom Direkcije RS za infrastrukturo, družbe DRI, upravljavcem lovišč in zainteresirani javnosti predstavil projekt **Namestitvev zvočnih in svetlobnih (modrih) odvrtač za divjad na odsekih državnih cest v letih 2018–2020**, ki ga je začela izvajati VŠVO v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije. Sestanka se je udeležilo >80 udeležencev, katerim se je predstavila tudi celotna projektna skupina.
- || 5. 4. se je dr. Boštjan Pokorny kot član projektne skupine udeležil sestanka s predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za okolje in prostor, Zavoda RS za varstvo narave,

Zavoda za gozdove Slovenije, Lovske zveze Slovenije in Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, na katerem so razpravljali o **spremembi naravovarstvenega statusa šakala** kot vrste prišleka v Sloveniji.

- || 10. 5. je bila v Razstavno-informacijskem središču Dolina (Dovžanova soteska) odprta **razstava o posledicah naravnih nesreč**, ki so jo v Občini Trzič postavili skupaj z VŠVO (dr. Irena Mrak), Geološkim zavodom Slovenije in Trziškim muzejem.
- || 13. 5. se je dr. Boštjan Pokorny udeležil sestanka **Sosveta za varnost občanov Mestne občine Velenje**.
- || 14. 5. smo v sklopu prireditev Tedna vseživljenjskega učenja (TVU) v sodelovanju z Društvom za boj proti raku in zdravnico Urško Kladnik že tradicionalno izvedli **Delavnico za samopregledovanje dojke, mod in kože** za študente 1. letnika in javnost.

Parada učenja

- || 15. 5. smo na vsakoletni prireditvi v okviru TVU Parada učenja tokrat

sodelovali v Šmarju pri Jelšah. Pod naslovom **Modro je varneje** smo predstavili naš projekt nameščanja svetlobnih in zvočnih odvrtač, ki pomagajo preprečevati trke vozil z divjadjo.

Himalaji, v katerem je ena od protagonistk.

|| 30. 5. informativni dan za magistrski študijski program.

|| 4. 6. so dr. Boštjan Pokorny, dr. Samar Al Sayegh Petkovšek in

udeležencev zaključka TVU, ki so nas navdušili s svojimi poklicnimi in življenjskimi zgodbami, med njimi tudi naša diplomantka Alenka Košir. Poglejte na <http://online.anyflip.com/aovl/vgto/mobile/index.html>

Odprtje razstave *Živeti gore*

|| 23. 5. smo v razstavišču Gaudeamus s priložnostnim programom odprli **fotografsko razstavo z naslovom Živeti gore**. Avtorica fotografij je naša profesorica dr. Irena Mrak, ki proučuje gorske ekosisteme, opozarja na njihovo posebno občutljivost in se dejavno zavzema za varstvo gorske narave. Je tudi izjemno uspešna alpinistka z več kot 800 preplezanimi smermi po vsem svetu. Fotografije prikazujejo izbrane podobe gorskih pokrajin, ki jih je prehodila.

|| 28. 5. je dr. Irena Mrak v Cankarjevem domu v Ljubljani sodelovala na prireditvi ob premieri dokumentarnega filma **Ženske na**

Klemen Kotnik na DARS predstavili **Strokovne podlage za zagotovitev ustreznih migracijskih koridorjev velikih zveri in drugih vrst velikih sesalcev na AC odseku Vrhnika – Postojna**; sestanka se je udeležilo prek 30 predstavnikov vabljenih deležnikov (DARS, DRI, DRSI, MOP, MKGP, ZGS, ZRSVN, LZS, upravljavci lovišč).

|| 14. 6. smo se udeležili **zaključnega srečanja mreže partnerjev TVU** Regijskega študijskega središča Celje, na katerem je bila predstavljena e-knjiga z naslovom **Vedno je pravi čas: zgodbe, ki navdihujejo**. Gre za zgodbe lanskih

|| 14. in 15. 6. je dr. Irena Mrak ponovno sodelovala v programu **GeoBioBlitz**, ki ga organizira veleposlaništvo ZDA. Osnovnošolci in dijaki so se v Ljubljani in v Triglavskem narodnem parku podali na dogodivščino s strokovnjaki iz ZDA in Slovenije; spoznavali so invazivne živalske in rastlinske vrste ter se učili o načinih reševanja in preprečevanja te pereče okoljske problematike.

|| 27. 6. sta se dr. Marta Svetina Veder in študent Juš Halec Makovec udeležila **posveta o podnebni strategiji** pri predsedniku države Borutu Pahorju.

Posvet pri predsedniku države Borutu Pahorju

MEDNARODNO

- || **4.–6. 2.** se je dr. Boštjan Pokorny v Civitelli (Toskana, Italija) sestal s predstavniki Univerze v Sassariju, Sardinija, zaradi **dogovora o skupnem izvajanju študijskega programa** s področja varstva in upravljanja prostoživečih živali, sodelovanja pri izvajanju projektov in skupnega objavljanja znanstvenih člankov.
- || **7. 2.** smo oddali prijavo na razpis **Erasmus+ 2019**, Ključni ukrep 1, Učna mobilnost posameznikov, KA103 Mobilnost v visokošolskem izobraževanju med programskimi državami.
- || **Marca** smo izvedli štiri **promocije mednarodnih izmenjav** na dodiplomski in podiplomski stopnji študija. Sodelovali so študenti VŠVO, ki so se udeležili praktičnega usposabljanja v Španiji (Ana Žagar, Tom Kirič, Marko Slaček), Nemčiji (Jaka Cesar) in Italiji (Anja Debeljak). Tom Kirič, ki je bil tutor tujima Erasmus+ študentoma, je predstavil tudi tutorstvo mednarodnim študentom.
- || **1. 3.** sta v programu izmenjav Erasmus+ zaključila trimesečno praktično usposabljanje na **Kanarskih otokih v Španiji** absolventa Marko Slaček in Tom Kirič, oba v botaničnem parku Fuerteventura Oasis Park na otoku Fuerteventura.
- || **7. 3.** smo objavili štiri **razpise Erasmus+ 2019–2021** za študente VŠVO (za namen študija in/ali praktičnega usposabljanja) ter za osebje VŠVO (za namen poučevanja in/ali usposabljanja).
- || **8.–12. 4.** smo v programu izmenjav Erasmus+ gostili Marío Del Mar Alonso Martínez z **Univerze v Almerii iz Španije**.
- || **11.–13. 4.** smo v programu izmenjav Erasmus+ gostili prof. dr. Sándorja Csányija z **Univerze Szent István, Gödöllő z Madžarske**.
- || **22.–24. 4.** je v programu izmenjav Erasmus+ dr. Boštjan Pokorny na **Univerzi Szent István, Gödöllő, Madžarska**

izvedel gostujoče predavanje, v katerem je predstavil upravljanje s prostoživečimi živalmi v Sloveniji.

- || **6. 6.** smo oddali končno poročilo v okviru **Javnega razpisa Ad futura za študijske obiske študentov** v okviru programa Erasmus+ v tujino v letu 2017.
- || **26.–27. 6.** se je v programu izmenjav Erasmus+ direktor dr. Gašper Gantar v Reutlingenu v Nemčiji udeležil **izobraževanja s področja trajnostnega razvoja**, ki sta ga organizirali podjetji iPoint in IFU Institut für Umweltinformatik Hamburg GmbH. Med drugim se je z njimi dogovoril za sodelovanje pri posodabljanju računalniške učilnice na šoli s programsko opremo za izračun okoljskih vplivov.

Tom in Marko na Fuerteventuri

- || **30. 6.** je zaključil skoraj devetmesečno mednarodno izmenjavo na VŠVO **Fulbrightov štipendist** Jedd Sankar-Gorton z Univerze Montana iz Missoule, Združene države Amerike, pod mentorstvom Irene Mrak. Jedd je geograf, pri nas je proučeval pristope k izobraževanju o gorskih območjih v Sloveniji na različnih nivojih.

ŠTUDIJSKO

- || **29. 1.** je Senat VŠVO na 7. redni seji **sprejel posodobljen študijski program prve stopnje Varstvo okolja in ekotehnologije**. Namen posodobitve/spremembe programa je izboljšati zaposljivost diplomantov, izboljšati vpis, izboljšati zadovoljstvo študentov s študijem na VŠVO, skrajšati povprečen čas študija in povečati prehodnost študentov. Pri uvajanju sprememb smo upoštevali priporočila članov zunanjega posvetovalnega telesa potencialnih delodajalcev, analize samoevalvacijskih poročil iz preteklih let, priporočila predstavnikov Študentskega sveta VŠVO in priporočila nosilcev

predmetov. V izvedbo programa se bodo vključili tudi novi pedagoški sodelavci šole, ki so uveljavljeni strokovnjaki na svojih področjih: prof. dr. Elena Bužan, doc. dr. Maša Kovič Dine, doc. dr. Andrej Meglič, doc. dr. Gašper Gantar in viš. pred. dr. Peter Meža. S strinjanjem Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu bomo prenovljen študijski program začeli izvajati že v študijskem letu 2019/20.

- || **28. 2. in 1.3.** so slušatelji predmeta **Razvoj in urejanje podeželja** med dvodnevnim terenskim delom na primeru Zgornje Savinjske doline spoznavali slovensko podeželje, njegove značilnosti in aktualne procese. Pod

Terenske vaje, Savinjska

strokovnim vodstvom predstavnikov JP Komunala Mozirje in Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano so obiskali ključne lokacije za obstoječo vodooskrbo na območju občine Rečica ob Savinji. Sodelovali so pri vzorčenju kakovosti potencialnega vodnega vira, načrtovanega za vključitev v vodooskrbno omrežje, in si ogledali njegovo povirje/zaledje. Raziskovalno so se preskusili z metodo inventarizacije oz. kartiranja v pokrajini.

Terenske vaje, RCERO Ljubljana

- 13. 3. so bile terenske vaje za predmet **Ravnanje z odpadki** v Regijskem centru za ravnanje z odpadki v Ljubljani, ki je najsodobnejši in največji obrat za predelavo odpadkov v Sloveniji.

Terenske vaje, Ajdovščina

- 15. 3. terenske vaje iz predmeta **Uvod v okoljske tehnologije** so se začele v Biotehniškem centru v Naklem z ogledom akvaponičnega sistema za sočasno pridelavo rib in zelenjave, nadaljevale pa na Centralni čistilni napravi v Ajdovščini s spoznavanjem demonstracijskega centra zelenih tehnologij, ki vključujejo rastlinsko čistilno napravo, evapotranspiracijski
- 17. in 18. 5. so slušatelji predmeta **Okoljski tehnološki projekti** imeli dvodnevne terenske vaje v Šmartnem ob Paki, kjer so najprej identificirali okoljske probleme občine, potem pa pripravili idejne zasnove projektov iz aktualnih lokalnih okoljskih tematik.

vrben sistem in aljni bazen za čiščenje komunalne odpadne vode ter polje z lizimetri za preizkušanje ponovne uporabe prečiščene odpadne vode za namakanje v kmetijstvu.

- 23. 3. so bile terenske vaje za predmete **Sonaravni turizem in rekreacija, Trajnostni razvoj zavarovanih območij ter Projektno in raziskovalno delo**, in sicer v eko vasi Čadrg, ki spada v širše območje Triglavskega narodnega parka. Poleg strokovnjakov TNP-ja so se jim pridružili predstavniki Nacionalnega parka Julijske Alpe – zahod iz Italije.
- 12. 4. je pri predmetu **Upravljanje s populacijami prostoživečih živali** gostujoče predavanje izvedla prof. dr. Elena Bužan, prodekanja za kakovost Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, ki je študentom predstavila uporabnost sodobnih genetskih metod v naravovarstvu in pri upravljanju populacij.
- 13. 4. so se slušatelji predmeta **Upravljanje s populacijami prostoživečih živali** udeležili strokovnega posvetovanja z naslovom Spreminjanje in izgubljanje življenjskega prostora divjadi, ki ga je v sklopu 11. Mednarodnega sejma lova in ribolova organiziral Strokovno-znanstveni svet Lovske zveze Slovenije.
- 16. 5. so bile terenske vaje za slušatelje predmeta **Vpliv industrije na okolje in metode monitoringa**; študenti so si ogledali Muzej rudnika svinca in cinka v Mežici ter pilotno postrojenje čiščenja tal, onesnaženih s težkimi kovinami, v Prevaljah.
- 16. 5. je gostujoča predavateljica doc. dr. Tina Eleršek z Nacionalnega inštituta za biologijo v predavanju z naslovom **Vodno okolje in alge (Eco-AlpWater)** predstavila uporabnost alg kot indikatorjev ekološkega stanja okolja v bio-industriji in bio-čiščenju in kako lahko z razvojem molekularnega orodja na osnovi okoljske DNK in modernih visokozmogljivih metod (qPCR tehnologije, sekveniranje nove generacije, metabarkodiranje in bioinformatični pristopi) prispevamo k še boljšemu upravljanju z vodami.

- || 23. 5. so bile terenske vaje za predmet **Človek in okolje**, pri katerih so si študentje s strokovnim vodstvom ogledali Termoelektrarno Šoštanj.
- || 11. 6. smo za študente, ki so to želeli, organizirali dodatne konzultacije za predmet **Strokovni tuji jezik – angleščina**.
- || 19. 6. so slišatelji predmeta Okoljski tehnološki projekti

direktorica Razvojne agencije Savinjsko-šaleške regije, mag. Biljana Škarja.

- || V prvi polovici leta se je deset naših profesorjev in strokovnih sodelavcev udeležilo pedagoških usposabljanj v sklopu projekta **Inovativno učenje in poučevanje v visokem šolstvu (INOUP)**, katerih namen je izboljšati

izvedli javno predstavitev projektov, ki so jih osmislili na dvodnevni terenski vaji maja v občini Šmartno ob Paki. Z zanimanjem so jim prisluhnili delegacija Občine Šmartno ob Paki z županom Jankom Kopusarjem in

kakovost visokošolskega izobraževanja v Sloveniji z uvedbo prožnejših, sodobnih, inovativnih oblik učenja in poučevanja.

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO

KNJIGE, MONOGRAFIJE, SAMOSTOJNA POGlavJA, PRIROČNIKI

Potočnik H., **Al Sayegh Petkovšek S.**, De Angelis D., Huber Đ., Jerina K., Kusak J., Mavec M., **Pokorny B.**, Reljić S., Rodriguez Recio M., Skrbinšek T., Vivoda B., Jelenko Turinek I., 2019. Priročnik za vključevanje povezljivosti in primernosti prostora za medveda v prostorsko načrtovanje. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, 66 str.

Breznik K., Kaučič B. M., Filej B., 2019. Izobraževalne potrebe medicinskih sester v enotah intenzivne terapije za pridobitev medkulturnih kompetenc. V: Filej B., Kaučič B. M. (ur.). *Medkulturna oskrba v zdravstvu*. Celje: Visoka zdravstvena šola, str. 97-112.

OBJAVLJENI ZNANSTVENI ČLANKI

Chirichella R., **Pokorny B.**, Bottero E., Flajšman K., Mattioli L., Apollonio M., 2019. Factors affecting implantation failure in roe deer. *Journal of Wildlife Management*, 83:599-609, doi: 10.1002/jwmg.21623. Kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2).

OBJAVLJENI STROKOVNI IN POLJUDNI ČLANKI

Potočnik H., **Pokorny B.**, Flajšman K., Kos I., 2019. Šakal, opremljen z GPS-ovratnico, se je iz Slovenije (Krasa) napotil proti hrvaškemu primorju. *Lovec*, 102:224-226.

OBJAVLJENI ZNANSTVENI PRISPEVKI IN IZVLEČKI PRISPEVKOV NA KONFERENCAH

Šrot V., Bußmann B., Salzberger U., Vittori M., Wang Y., Moghimian P., **Pokorny B.**, Minola M., Keimer B., van Aken P., 2019. Nanoscale characterization of sensitive functional materials. V: Pirker L. in sod. (ur.). 3. slovensko posvetovanje mikroskopistov. Ankaran, 16. in 17. maj 2019.

Bužan E., Potušek S., Flajšman K., **Pokorny B.**, 2019. Genetska struktura srnjadi v Sloveniji: krajinsko pogojene razlike in vpliv fragmentacije prostora. V: Pokorny B. (ur.). 11. Slovenski lovski dan »Spreminjanje in izgubljanje

življenjskega prostora divjadi«. Gornja Radgona, 13. apr. 2019. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, str. 16.

Alagić A., Flajšman K., Adamič M., Bužan E., **Pokorny B.**, 2019. Spreminjanje življenjskega prostora in nastanek nelovnih površin: spregledan vir konfliktnih dogodkov z divjadjo. V: Pokorny B. (ur.). 11. Slovenski lovski dan »Spreminjanje in izgubljanje življenjskega prostora divjadi«. Gornja Radgona, 13. apr. 2019. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, str. 17.

KONČNA POROČILA, ELABORATI

Al Sayegh-Petkovšek S., Kotnik K., Bužan E., **Pokorny B.**, 2019. Strokovne podlage za zagotovitev ustreznih migracijskih koridorjev velikih zveri in drugih vrst velikih sesalcev na AC odseku Vrhniko-Postojna: DP-VŠVO-57-01/19. Velenje: Visoka šola za varstvo okolja, 78 str.

KONFERENCE, KONGRESI, SIMPOZIJI

11.–14. 3. se je dr. Boštjan Pokorny v Rigi (Latvija) udeležil sestanka COST akcije **African Swine Fever (ASF) Stop**, ki je bil namenjen sprejemu

ukrepov za zmanjšanje nevarnosti širjenja afriške prašičje kuge v Evropi. Na dogodku je predstavil osnovne značilnosti upravljanja in monitoringa populacij divjega prašiča v Sloveniji.

25.–27. 6. se je dr. Irena Mrak udeležila mednarodne konference

Mountaineering, Eco-Tourism & Hospitality v Gilgitu v Pakistanu, kjer je kot vabljen predavateljica na plenarnem zasedanju govorila o vplivu turizma na občutljivo gorsko naravo. Njenemu nastopu je z zanimanjem prisluhnil tudi pakistanski predsednik dr. Arif Alvi.

Dr. Mrakova na konferenci v Pakistanu

PROJEKTI

11. januar–junij 2019

V sodelovanju s podjetjema Eurofins ERICo Slovenija in Cervus d.o.o. smo za naročnika Družbo za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) nadaljevali z izvajanjem 36-mesecev trajajočega projekta »**Odvračanje divjadi iz avtocest (AC) in hitrih cest (HC)**«, s katerim želimo zmanjšati zahajanje velikih sesalcev na avtoceste prek priključkov in poškodovane ograje.

11. januar–junij 2019

Izvajali smo CRP projekt »**Divjad v naseljih, na cestah in drugih nelovnih površinah: težave, izzivi in rešitve**«, s katerim želimo prispevati k: (a) povečanju cestno-prometne varnosti; (b) zmanjšanju škodnih dogodkov

na nelovnih površinah; (c) poznavanju bioloških in ekoloških značilnosti izbranih vrst divjadi v urbanem okolju v primerjavi z naravnimi habitati; (d) vzpostavitvi primerne družbenega okolja in k preizkusu ukrepov za izločitev nutrije kot invazivne tujerodne vrste iz okolja (več na <http://divjad.np.gozdis.si/novice/>).

11. januar–junij 2019

Kot partnerska institucija smo sodelovali pri izvedbi dveh LAS-projektov oz. projektov v sklopu programa razvoja podeželja: »**Jejmo lokalno – povečanje samooskrbe v Savinjsko-šaleški regiji: vzpostavitev tržnih poti**« in »**Žegnan studenec – trajnostno zagotavljanje dodatnih vodnih virov**«.

\\ Februar–maj 2019

Sodelovali smo v velikem mednarodnem konzorciju (23 partnerjev) pri pripravi predloga projekta na razpis v programu Obzorje 2020: »*Live attenuated and next generation vaccines and companion DIVA tests against African Swine Fever*«. Projektni predlog je prejel 70 % možnih točk, torej je upravičen do povračila stroškov prijave s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS.

\\ Februar–junij 2019

Februarja smo v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije in podjetjema Cervus d.o.o. in Koblar d.o.o. za Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI) začeli izvajati triletni, kar 440.000 eur vreden projekt »**Namestitev zvočnih in svetlobnih (modrih) odvrtač za divjad na odsekih državnih cest v letih 2018–2020**«, s katerim bomo prispevali k zmanjšanju trkov vozil z divjadjo oz. povečanju cestno-prometne varnosti na državnih cestah. Do konca junija smo ob pomoči novo-zaposlenih diplomantov VŠVO (Urška Kunej in Sašo Brumec) z modrimi odsevniki opremili kar 149 problematičnih odsekov cest v skupni dolžini 160,9 km.

\\ Februar–junij 2019

Za DARS smo začeli izvajati projekt »**Izdelava strokovnih podlag za zagotovitev ustreznih migracijskih koridorjev velikih zveri in drugih vrst velikih sesalcev na AC odseku Vrhnika–Postojna**«. Naredili smo analizo povezovalnega potenciala vseh premostitvenih objektov (viadukti, nadvozi, podvozi) prek tega avtocestnega odseka, pregledali vse dosedanje raziskave/monitoringe in že izvedene ukrepe, poudarek pa smo namenili izdelavi predlogov in priporočil za vzpostavitev funkcionalnega

migracijskega koridorja (vključno z izgradnjo ekodukta na najbolj primerni lokaciji), ki bo povezoval populacije velikih sesalcev med severnimi Dinaridi in Alpami.

\\ Marec–junij 2019

Za DRSI smo izdelovali dve strokovni nalogi, in sicer »**Oceno ogljičnega odtisa za državno cesto Novo mesto, od priključka Novo mesto-vzhod do priključka Osredek**« in »**Spomladanski monitoring dvoživk na cesti na poljanski obvoznici Škofje Loke**«. V prvi nalogi smo s pomočjo ustaljene metodologije ocenili prispevek modelnega cestnega odseka oz. prometa na njem k emisijam toplogrednih plinov, v drugi pa smo ob pomoči herpetologinje z Gozdarskega inštituta Slovenije ugotavljali smrtnost dvoživk na tej obvoznici in predlagali ukrepe za zmanjšanje problematike.

\\ Marec–junij 2019

Izdelovali smo »**Poročilo o stanju okolja v MO Velenje**« in »**Občinski program varstva okolja za Občino Šmartno ob Paki**«. Z obema projektoma smo začeli s proaktivnim delovanjem na področju izdelave okoljskih strokovnih mnenj in ekspertiz oz. družbenih pristopov k vrednotenju stanja okolja, kar daje delovanju šole v prihodnje povsem nove perspektive.

\\ Junij 2019

Kot partnerska inštitucija smo za Triglavski narodni park začeli izvajati projekt: »**Razvoj metodologije za spremljanje obiska na območju TNP**«, s katerim želimo s sodobnimi tehničnimi možnostmi/metodami prispevati k boljšemu poznavanju dinamike obiska oz. antropogenih motenj v najbolj obremenjenih delih parka.

NAGRADE

Dr. **Nikola Holeček** je na zaključni prireditvi Gibanja mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline **prejel priznanje Gibanja**, in sicer skulpturo **Bergmandelj** za 26-letno sodelovanje v vlogi mentorja, somentorja, člana programskega sveta in predsednika ocenjevalne komisije s področja tehničnih ved. **Čestitamo!**

Dr. Holeček z nagrado Bergmandelj

NOVICE

V sodelovanju s producentom Igorjem Pečolerjem iz agencije *NoVisualsProduction* smo posneli kratek **promocijski film** o naši šoli, namenjen predstavitvi VŠVO na informativnih dnevih, izobraževalnih sejmih in za oglaševanje v medijih. Vabljeni k ogledu na naši spletni strani.

Študentka 1. letnika **Nuša Erjavac** se je uvrstila v slovensko reprezentanco za nastop na Univerzijadi, največjem

svetovnem športnem tekmovanju študentov. 30. poletna univerzijada bo v Neaplju v Italiji med 3. in 14. julijem. Slovenijo bo zastopalo 36 študentk in 29 študentov, ki bodo nastopili v devetih športnih panogah. Nuša bo nastopila v plavanju, in sicer v disciplinah 50 m prsno in 100 m prsno. Želimo ji uspešna nastopa in navijamo zanjo!

INTERVJU

\\ Jedd Sankar-Gorton

Fulbrightov štipendist Jedd zaključuje mednarodno izmenjavo pri nas. V času našega sodelovanja smo se srečevali z njim študenti, profesorji in zaposleni, s kratkim pogovorom ga predstavimo še vam.

Jedd, kako in zakaj ste prišli v Slovenijo?

V Slovenijo sem prišel skupaj z ženo Whitney Pratt, in sicer študijsko. Proučujem izobraževalne pristope o gorskih območjih v Sloveniji na različnih nivojih. Načini, na katere se znanje o gorah in s tem povezana znanja in veščine prenašajo iz generacije v generacijo, so v obdobju podnebnih sprememb in izgubljanja kulturne dediščine še posebej pomembni in zanimivi. Pomemben vidik mojega bivanja tukaj je tudi kulturna izmenjava, s Slovenci želim doživeti čim več pristnih izkušenj. Vse to mi omogoča Fulbrightova štipendija, ki mi jo zagotavlja Fulbrightova komisija pri zunanjem ministrstvu ZDA.

Kakšna štipendija je to?

Moja štipendija mi zagotavlja devetmesečno financiranje bivanja in znanstveno-raziskovalnega dela v Sloveniji. Program Fulbrightovih štipendij obstaja že skoraj 70 let, ustanovil ga je senator J. William Fulbright, in je prispeval k mnogim pozitivnim odnosom med ljudmi in kulturami, ki jih drugače najbrž ne bi bilo ali pa bi bile v mnogo manjši meri.

Kakšna je bila vaša študijska in strokovna pot?

Diplomiral sem iz okoljevarstvenih študij na univerzi Temple, magistriral pa iz geografije na univerzi v Montani. Več let sem delal na področju ohranitve javnih zemljišč v severozahodni Montani, v Narodnem parku Glacier in v dolini Flathead.

Od kod prihajate, vaše korenine?

Odraščal sem v Philadelphii, danes pa živim z ženo Whitney in Whitefishu v Montani. Whitney je otroštvo sicer

preživela v Vermontu. Moj drugi priimek, Sankar, sem dobil po mami strani družine, izvira pa iz Slovenije. Moj prapradedeček je bil eden od mlajših bratov Ivana Cankarja. Ko se je v začetku 20. stoletja preselil v ZDA, so zaradi lažje izgovorjave priimek spremenili v Sankar. V otroštvu mi je bilo le nekaj malega znanega o mojih slovenskih koreninah in o Ivanovih literarnih delih. S priložnostjo, da pridem v Slovenijo, so se mi uresničile sanje. Tega ne bom nikoli pozabil. Dediščino prednikov, ki jo spoznavam tukaj, bom nesel s sabo nazaj v ZDA, v Montano, in se jo trudil ohranjati!

Vaši prihodnji načrti?

Najprej bova z Whitney prehodila Slovensko planinsko pot, potem pa se bova vrnila v Montano. Tam bom iskal službo na področju varovanja javnih površin, načrtovanja in neprofitnega okoljevarstvenega dela. V naslednjih letih pa si želiva kupiti zemljo in hišo. Če vas bo zanimalo, lahko kdaj pogledate na moj blog: <https://slolivingabroad.blogspot.com/>

Jedd in Whitney, stay in touch in srečno!

Whitney in Jedd

DIPLOMIRALI

- 22. 1. \ Leon Venko:** Okoljska komunikacija na primeru podjetja Kocerod d. o. o., družba za ravnanje z odpadki (mentor: pred. dr. Emil Šterbenk).
- 22. 1. \ Milan Stojnič:** Analiza krizne okoljske komunikacije na primeru podjetja Kemis (mentor: pred. dr. Emil Šterbenk).
- 29. 1. \ Andreja Veg:** Problematika onesnaževanja zbirnih mest za odpadke v Mestni občini Lendava (mentorica: doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik).
- 29. 1. \ Eva Ošlovnik:** Preučevanje seznanjenosti prebivalstva z uporabo fitofarmaceutvskih sredstev v občini Slovenj Gradec (mentor: izr. prof. dr. Andrej Simončič).
- 18. 2. \ Nina Paradiž:** Upravljanje z ribami v porečju reke Meže (mentorica: doc. dr. Nataša Smolar Žvanut).
- 21. 3. \ Sebastjan Fis:** Vodik iz vode kot gorivo v Ottovem motorju (mentor: izr. prof. dr. Nikola Holeček).
- 23. 5. \ Karolina Pisnjak:** Ekološko kmetovanje v Prekmurju (mentor: izr. prof. dr. Andrej Simončič).
- 23. 5. \ Urša Jekovec:** Poselitev in priključenost na javno kanalizacijsko omrežje v občini Tržič (mentorica: doc. dr. Natalija Špeh).
- 4. 6. \ Žiga Bezjak:** Primerjava tehnologije in efektov čiščenja na ČN Markovci in ČN Formin (mentorica: doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik).
- 10. 6. \ Teja Lebeničnik:** Mehanizmi delovanja dioksinov in furanov na reprodukcijski sistem in neplodnost pri človeku (mentor: prof. dr. Ivan Eržen).

SLUŽBA JE SLUŽBA, SLUŽBA JE DRUŽBA

Pustni obisk benečanke na VŠVO

Tone nas maha vedno razveseli z obiskom in z jagodami

Luka že pomaga v referatu

Diplomantka Karolina nas je počastila s prekmurskimi dobrotami

Visoka šola za varstvo okolja
Trg mladosti 7 | 3320 Velenje
t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13

www.vsvo.si

OBVEŠČEVALO — 5/2019

Obvestila Visoke šole za varstvo okolja

Izdaja: Visoka šola za varstvo okolja

Odgovorna oseba: Gašper Gantar

Uredila: Milena Ževart, Boštjan Pokorny

Oblikovanje: ma—ma, zanj Marko Marinšek
Velenje, 2019